

TIIVISTELMÄ OSALLISTUMISEN AINEISTOSTA

TAMPERELAISTEN NÄKEMYKSET OSANA STRATEGIAN TIETOPOHJAA 2025

TAMPERE

OSALLISTUMISEN AINEISTO

- Strategiavalmistelun osallistumisen aineisto koostuu kyselyiden, keskustelujen ja työpajojen kautta kerätyistä tamperelaisten näkemyksistä. Aineistonkeruuta toteutettiin yhteistyössä tamperelaisten yhdistysten ja järjestöjen sekä Tampereen seudun ammattiopisto Tredun kanssa.
- Erilaisten osallistumisen kanavien ja tapojen kautta tavoitettiin **yli 7000** tamperelaista.
- Osallistumisen kokonaisuuteen sisältyivät seuraavat osa-alueet (vaikuttamisen tavat):
 - Tampere-kysely kuntalaisille
 - Kysely henkilöstölle
 - Vaikuttamistoimielinten ja -neuvostojen lähetekeskustelut ja toimielinten yhteinen keskustelu
 - 4.- ja 9.-luokkalaisten Vaikuta!-päivät
 - Yhteistyöjärjestöjen ja -yhdistysten organisoimat niin sanottujen hiljaisten ryhmien keskustelut.
- Tämä raportti pitää sisällään tiivistyksen siitä, mitä tamperelaiset pitävät arjessaan ja kaupungin kehittämisessä tärkeänä.
- Osallistumisen aineiston tuloksia hyödynnetään Tampereen uuden strategian ja pormestariohjelman valmistelussa.

TAMPERE-KYSELY KUNTALAISILLE

- Tampere-kysely oli avoinna 1.3 - 4.4.2025.
- Kysely toteutettiin sekä suomeksi että englanniksi. Lisäksi vastauksia kerättiin erillisen saavutettavan kyselyn avulla.
 - Suomenkieliseen kyselyyn saatiin **3146** vastausta, englanninkieliseen kyselyyn **302** vastausta ja saavutettavaan kyselyyn **36** vastausta.
 - Paperisia vastauksia oli yhteensä **155**. Näistä suomenkielisiä oli **135** ja englanninkielisiä oli **20**.
- Kysely koostui neljästä eri osiosta:
 - **Arki ja palvelut:** 1845 vastausta
 - **Asuminen ja kaupunkiympäristö:** 1817 vastausta
 - **Kestävästi kehittyvä kaupunki:** 1320 vastausta
 - **Kansainvälinen tamperelainen:** 917 vastausta
- Kysely sisälsi janakysymyksiä, vaihtoehtokysymyksiä ja avoimia kysymyksiä. Vaihtoehtokysymyksissä tarjottiin myös mahdollisuutta lisätä oma vastaus ”jokin muu, mikä?” -vaihtoehdolla.

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

TEHDÄN HYVÄSTÄ PAREMPI TIÄKSÄÄ

TAMPERE-KYSELY 2025 | 3484 VASTAAJAA

MITÄ TAMPEREEN LÄHITULEVAISUUDEN KEHITTÄMISESSÄ ON ERITYISESTI OTETTAVA HUOMIOON?

1. Hyvinvoinnin haasteet
2. Työllistymisen mahdollisuudet
3. Ilmastonmuutos ja luontokato

KUVAILE TAMPERETTA
KOLMELLA SANALLA

RETEE
RENTO
TUNNOLLINEN

VIIHTYISÄ
KOMPAKTI
RAKAS

PAISUNUT
MONIPUOLINEN
EPÄSIISTI

MITÄ MIELTÄ OLET SEURAAVISTA VÄITTÄMISTÄ ASTEIKKOLA 1-5

(täysin eri mieltä –
täysin samaa mieltä)?

4,2

Haluan asua
Tampereella nyt
ja jatkossa

4,1

Arkeni toimii
ja on sujuvaa

MITKÄ ASIAT OVAT SINULLE TÄRKEITÄ ARJESSA?

1. Kaupungissa liikkuminen on sujuvaa
2. Koen oloni turvalliseksi
3. Puistot ja virkistysalueet ovat lähellä

MILLÄ TAVOIN ARKEASI VOISI TAMPEREELLA PARANTAA?

1. Parantamalla pääsyä sosiaali- ja terveyspalveluihin
2. Sujuvoittamalla liikkumista julkisilla kulkuvälineillä, kävellen ja pyöräillen
3. Huolehtimalla lähiluonnosta ja puistoista
4. Varmistamalla kohtuuhintainen ja monipuolinen asuminen
5. Kehittämällä turvallisuutta keskusta-alueilla

KYSELY HENKILÖSTÖLLE

- Kysely oli avoinna 17. – 31.3.2025
- Kyselyyn saatiin yhteensä **1674** vastausta.
- Kyselytiedote ja vastauslinkki lähetettiin koko henkilöstölle sähköpostitse. Kyselystä tiedotettiin ja vastauslinkki oli jaossa myös Tampereen kaupungin Tasku -intranetissä.
- Kysely koostui vaihtoehtokysymyksistä ja avoimista kysymyksistä. Vaihtoehtokysymyksissä tarjottiin myös mahdollisuutta lisätä oma vastaus ”jokin muu, mikä?” -vaihtoehdolla.
- Henkilöstökyselyssä yhdistyivät strategian ja talouden näkökulmat. Tässä raportissa on analysoitu strategian osuutta. Talouden osuuteen annetut vastaukset huomioidaan talouden tasapainottamisohjelman valmistelussa.

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

HENKILÖSTÖKYSELY STRATEGIASTA

TAMPERE

1674 VASTAAJAA

VASTAAJAMÄÄRÄ SUHTEESSA HENKILÖSTÖMÄÄRÄÄN

Sivistys-
palveluiden
palvelualue

9,1 % / 6495

Elinvoiman
palvelualue

14,5 % / 2277

Kaupunki-
ympäristön
palvelualue

29,3 % / 392

Konserni-
hallinto

32,1 % / 392

MIKÄ ON SINULLE TYÖSSÄSI TÄRKEÄÄ?

1
Turvallinen ja
kannustava
työyhteisö

2
Työn
merkityksellisyys
ja vaikuttavuus

3
Mahdollisuus
kehittää
osaamista

MIHIN KAUPUNGIN TULISI MIELESTÄSI ERITYISESTI KESKITTYÄ TULEVALLA VALTUUSTOKAUDELLA?

1. Kasvatus, koulutus ja osaaminen

MITEN TÄMÄ
SAAVUTETAAN?

Riittävät ja tasapuoliset resurssit,
ryhmäkokojen pienentäminen, osaamisen
vahvistaminen työelämässä

2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

MITEN TÄMÄ
SAAVUTETAAN?

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä
perheiden tuki, henkilöstön hyvinvointi,
panostukset ennaltaehkäisevään työhön

3. Turvallisuus ja turvallisuudentunne

MITEN TÄMÄ
SAAVUTETAAN?

Henkilöstön riittävyys kouluissa ja
päiväkodeissa, keskusta-alueen
turvallisuuden parantaminen, koulutukset

4. Hiilineutraalisuus ja ekologinen kestävyys

MITEN TÄMÄ
SAAVUTETAAN?

Kaupungin kestävä ja ympäristön
huomioiva kasvu, kestävyiden teemat
kasvatuksessa, kestävät hankinnat

5. Yritysten toimintaedellytykset ja työllisyyden edistäminen

MITEN TÄMÄ
SAAVUTETAAN?

Yritysten toimintaedellytysten
parantaminen, oppilaitosten ja työnantajien
välinen yhteistyö, riittävä tuki työnhakijoille

LASTEN JA NUORTEN OSALLISTUMINEN

- Lasten ja nuorten oli mahdollista osallistua Tampereen tulevaisuuden suunnitteluun 4.- ja 9.-luokkalaisille järjestetyillä Vaikuta!-päivillä. Tredun opiskelijat olivat mukana Vaikuta!-päivien suunnittelussa.
 - 4.-luokkaisten toteutus järjestettiin 11.-12.3. sekä 17.-19.3.
 - 9.-luokkalaisten toteutus järjestettiin 11.-12.4. sekä 17.-19.4
- 4.-luokkalaiset vastasivat kysymykseen: Millainen on sinun unelmien Tampereesi vuonna 2030?
 - Vastauksissa unelmien Tampere olisi ympäristöystävällinen, yhdenvertainen, täynnä harrastusmahdollisuuksia ja tekemistä.
- 9.-luokkalaisille toteutettuun kyselyyn annetuissa vastauksissa korostui erityisesti, että kaupungin tulisi tukea nuorten mielenterveyttä harrastusten ja palveluiden avulla. Tulevaisuudessa nuoret toivoivat olevansa hyvässä työpaikassa, ulkomailla ja perheellisiä.

Vastauksia saatiin
813 4.-luokkalaiselta sekä
543 9.-luokkalaiselta.

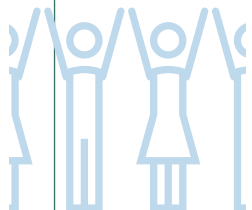

VAIKUTTAMISTOIMIELINTEN OSALLISTAMINEN

- Vaikuttamistoimielimet ja neuvostot kävivät läheteskustelut strategiasta maalis-huhtikuussa 2025:
 - Maahanmuuttajaneuvosto 18.2.2025
 - Romanityöryhmä 4.3.2025
 - Lasten parlamentin hallitus 6.3.2025
 - Nuorisovaltuuston edunvalvontatiimi 6.3.2025
 - Vammaisneuvosto 18.3.2025
 - Vanhusneuvosto 19.3.2025
- Lisäksi vaikuttamistoimielinten edustajille järjestettiin yhteinen strategiakeskustelu 29.4.2025. Yhteiskeskustelun tarkoituksena oli:
 - kerätä yhteen eri ikäisiä ja eri taustaisia ihmisiä keskustelemaan Tampereen tulevaisuudesta.
 - antaa kaupungin vaikuttamistoimielimille vahvempi rooli strategian valmistelussa ja saada arvokasta kokemustietoa valmistelun tueksi.

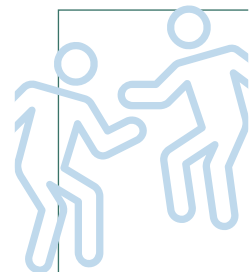
YHTEENVETO

/ Mihin Tampereen kehittämisessä pitäisi erityisesti keskittyä? /

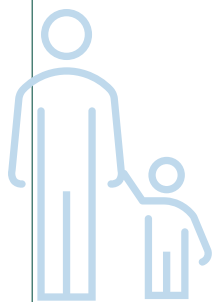
Hyvää ja sujuvaa arkea eri puolella kaupunkia

- Vapaa-ajan ja harrastamisen edistäminen (mm. lajiolosuhteet, matala kynnys, palveluista viestiminen, luonnossa liikkuminen)
- Joukkoliikenteen sujuvuus ja reitistöt
- Asuntotilanne ja -politiikka (mm. kohtuuhintaisuus, asuntojen monimuotoisuus, yhteisöllisyys, asumispalvelut)
- Toimintakyvyltään erilaisten tamperelaisten huomioiminen, esteettömyys ja saavutettavuus

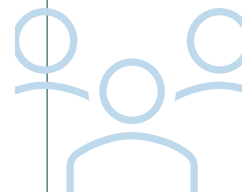
Arjen turvallisuutta, hyvinvointia ja yhdessä oloa

- Syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen
- Hyvinvoinnin edistäminen ja hyvinvointialueyhteistyö (mm. nuorten hyvinvointi, päihdetyö, ikäihmisten palvelut)
- Arjen turvallisuuden parantaminen (mm. liikenne, sähköpotkulaudat, katukuva, koulut)
- Keskustan turvallisuus ja viihtyisyys

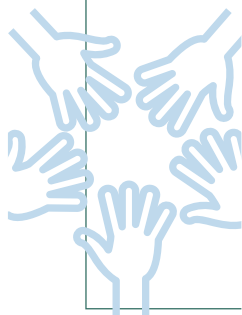
Kasvatus ja koulutus keskiössä

- Peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen resursoinnista huolehtiminen
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen (mm. pienet ryhmäkoot, tuen saatavuus ja oppilaanohjaus)
- Kouluruoan parantaminen

Merkityksellistä työtä ja toimintaa

- Työllisyyden ja yrittäjyyden edistäminen (mm. ensimmäisten työpaikkojen saaminen)
- Monimuotoisten työllistymismahdollisuuksien lisääminen (mm. palkkatuki, kesätyö, työpaja, osa-aikatyö)

Vaikuttavampaa yhteiskehittämistä

- Vaikutusten ennakkoarvioinnin kehittäminen (mm. tasa-arvo ja yhdenvertaisuusvaikutukset)
- Vaikuttamistoimielinten hyödyntäminen valmistelussa
- Aloiteoikeus
- Yhteistyö järjestöjen kanssa

JÄRJESTÖYHTEISTYÖ

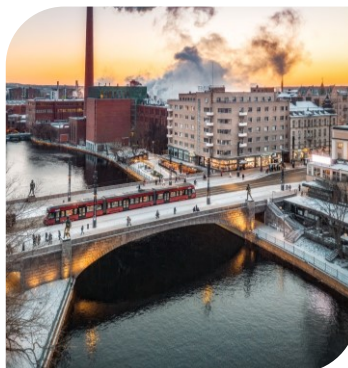
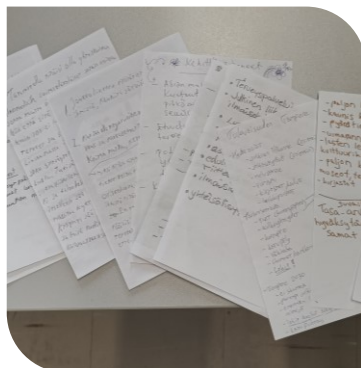
- Kaupunki kokeili ensimmäistä kertaa toimintamallia, jossa asukkaita tavoiteltiin uudella tavalla järjestöyhteistyössä. Toimintamallin avulla yhteistyössä järjestöjen kanssa saatiin lisättyä strategiproessin moniäänisyyttä.
- Järjestöjen osaamista hyödynnettiin erityisesti kehitysvammaisten henkilöiden, maahan muuttaneiden, työelämän ulkopuolella olevien sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujien tavoittamisessa.
- Järjestöjen tehtävänä oli koota tietoa ja näkemyksiä omalta kohderyhmältään strategiavalmistelun tueksi. Kaupunki toimitti kysymykset, joiden kautta keskusteluja kohderyhmien kanssa käytiin.
- Järjestöt valitsivat itse vuorovaikutuksen ja osallistumisen tavat, jotka parhaiten sopivat kohderyhmälle. Tilaisuudet olivat esimerkiksi työpajoja, yhteiskeskusteluja ja muita toiminnallisia menetelmiä.
- Yhteistyöjärjestöt: Mielen ry, Naistari (Setlementti), Naistenkartano, Nauha rt, Setlementti Tampere ry (väkivaltayksikkö), Silta Valmennusyhdistys ry, Taimi ry, Tampere Missio, TITRY ry, Tyttöjen talo (Setlementti) ja Ysti ry.

562
osallistunutta

Yhteenveto keskeisistä viesteistä

”Tampereen tulevaisuudelta toivotaan turvallista, viihtyisää ja yhteisöllistä kaupunkia, jossa ihmisistä pidetään hyvää huolta.”

”Tampereen tulee olla kaikkien asukkaidensa kaupunki.”

Hyvinvointi ja turvallisuus

- Priorisoidaan hyvinvointia ja ennaltaehkäistään ongelmia
- Tampere pitää huolta haavoittuvassa asemassa olevista asukkaistaan ja tarjoaa mahdollisuuksia tasapuolisesti kaikille
- Kaiken tulisi oikeasti lisätä hyvinvointia ei vain näyttää hyvältä
- Turvallinen, hyvinvoiva ja tasa-arvoinen kaupunki
- (Sote-palveluihin pääsy)

Moninaisuus ja yhteisöllisyys

- Kaikille avoin ja tasavertainen Tampere
- Tulevaisuuden Tampere on saavutettavampi, osallistavampi ja yhdenvertaisempi
- Aktiivinen yhteisöllisyyden vahvistaminen
- Tieto arjen palveluista helposti saatavilla monilla kielillä
- Tampere rakentaa tulevaisuuttaan yhdessä asukkaidensa kanssa, tunnistaen moninaisuuden vahvuutena
- Kansalaisilla aidot vaikuttamismahdollisuudet
- Esteettömyyden kehittäminen

Kaupunkiluonto

- Kaupunkiluontoa ja puistoja tulee olla paljon, ei liikaa valosaastetta
- Vanhojen rakennusten suojelu ja kunnostaminen
- Metsää ei saa tuhota kerrostalojen ja teiden tieltä
- Järvet kunniaan, ei tekosaaria eikä ranta-asutusta
- Saavutettava lähiluonto jatkossakin

Kooste osallistumisen aineiston keskeisistä viesteistä

Arjen hyvinvointia, turvallisuutta ja yhdessäoloa

- **Valtaosa tamperelaisista (82,1%) kokee arkinsa sujuvaksi ja toimivaksi.** Kiitosta saavat erityisesti Tampereen tunnelma, toimiva joukkoliikenne, monipuolinen kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjonta sekä houkutteleva luontoympäristö.
- Suurin osa arjen parantamista koskevista ehdotuksista liittyy **sosiaali- ja terveystalvaeluiden saatavuuteen.** Tamperelaiset toivovat, että hoitoon pääsisi nopeammin.
- Tamperelaiset lisäisivät panostuksia erityisesti **lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.** Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus sekä oppimisen ja mielenterveyden tuen tärkeys korostuvat useissa vastauksissa.
- Yli puolet Tampere-kyselyyn vastanneista kokee, että Tampereella on turvallista (51,6 %). Eniten turvattomuuden tunnetta aiheuttaa **päihdeongelmien ja häiriökäyttäytymisen** koettu yleistyminen keskustassa ja julkisissa kulkuvälineissä.
- Tamperelaiset korostavat myös **yksinäisyyden** ja **syrjäytymisen ehkäisemistä.**

”Käyn töissä Tampereen ydinkeskustassa ja työpaikkani lähistöllä näkee yhä enemmän häiriökäyttäytymistä sekä päihdeongelmaisia ihmisiä”

”Reilusti lisää resursseja varhaiskasvatukseen, kouluihin, iltapäivätoimintaan ja kohtaavaan nuorisotyöhön. Näissä kaikissa tehdään miljoonien arvoista työstä lasten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.”

Merkityksellistä työtä ja toimintaa

- Tamperelaisten vastauksissa **työllisyyden parantaminen** korostuu aineistoa läpileikkaavana teemana. Kaupunkilaiset toivovat alueelle enemmän työllistymismahdollisuuksia, työllisyyttä edistäviä palveluja sekä tukea työttömille.
- Ihmisille, joilla on toimintakyvyn vajeita, toivotaan **joustavampia mahdollisuuksia** osallistua työelämään.
- Tampere saa kiitosta **vetovoimaisena opiskelukaupunkina**. Opiskelijat toivovat, että alueelle olisi helpompi työllistyä valmistumisen jälkeen. Nuoret haluaisivat löytää Tampereelta ensimmäisen kesätyö- tai harjoittelupaikkansa.
- **Vieraskielisten tamperelaisten työllistyminen** alueelle näyttäytyy haastavana. Erityisesti kielimuuriin liittyvät haasteet vaikuttavat työllistymiseen, mutta myös Tampereelle kotoutumiseen (mm. päiväkotit, koulu, harrastukset, ystävät).

"Olisipa töitä, eikä tarvitsisi olla yksin"

"Enemmän työpaikkoja, joudun kulkemaan Helsingissä töissä"

"More job opportunities for university graduates, so they don't have to move away from the city for a job once they've graduated."

Kotoa luontoon ja sujuvasti paikasta toiseen

- Aineistoa läpileikkaavana teemana korostuu tamperelaisten arvostus **lähiluontoa** kohtaan. Tamperelaiset painottavat kaupunkivihreän lisäämistä ja **luonnonvaraisten alueiden** vaalimista kaikessa kaupunkisuunnittelussa. Myös yleisten alueiden **siisteyteen** toivotaan kiinnitettävän huomiota.
- Tamperelaiset painottavat **kohtuuhintaisen asumisen tärkeyttä**. Asumiskustannusten nousun pelätään vaikeuttavan erityisesti pienituloisten kotitalouksien arkea. Asuinalueiden elinvoimaisuuden näkökulmasta **monipuolisemman asuinrakentamisen** edistämistä pidetään tärkeänä.
- Monille arjen toimivuus rakentuu sujuvasta liikkumisesta. Kiitosta saa erityisesti **ratikka** ja sen liikennöinnin laajeneminen. Valtaosa parannusehdotuksista liittyy **kevyen liikenteen väyliin, sähköpotkulautoihin, busseihin** sekä **rakentamisen aikaisiin poikkeaviin liikennejärjestelyihin**.

“Vihreyttä ja vehreyttä, aitoa luontoa ja paljon puita.”

“More affordable housing – Ensuring that rental and housing prices remain reasonable would help students, families, and low-income residents live comfortably in the city. “

Lopuksi

- Tamperelaiset ovat tyytyväisiä, että kaupunki kehittyy ja monipuolistuu. Samaan aikaan kaupungin kasvuun suhtaudutaan varauksellisesti.
- Kaupungin kehittyessä Tampereen toivotaan säilyvän ihmisen kokoisena ja vaalivan niitä vahvuuksiaan, joista se on tunnettu: mm. omaleimainen tunnelma, arjen sujuvuus ja vastaanottava ilmapiiri.
- Tulevaisuuden hyvä Tampere on kaupunki, jossa turvallisuuden tunnetta tuottaa tuttuus, avoimuus ja luottamus. Se on kaupunki, joka katsoo rohkeasti tulevaisuuteen samalla, kun huolehtii ihmisten ja luonnon hyvinvoinnista.

